

Виробництво

Ріпак в Україні перестає бути однією з пріоритетних культур. За офіційними даними, урожай ріпаку 2012 року став мінімальним за останні п'ять років і склав близько 1,2 млн т. У підсумку, у світовому масштабі Україні належить всього 2% сумарного виробництва ріпаку, і це при тому що наша держава посідає одне з провідних місць серед експортерів цієї олійної в Європу.

У 2012 році урожай **сої** склав 2,5 млн. т. Сьогодні існують заяви від влади, що в Україні існує план збільшення виробництва даної культури до 5,1 млн т до 2018 року. Зокрема планується збільшення площ посівів сої до 2 млн га (у 2012 році - 1,3 млн га). А також використання новітніх технологій для збільшення врожайності сої на 25% - до 2,5 т / га (у 2012 р. - 2 т / га). Згідно з офіційними даними, Україна входить до десятки найбільших виробників сої в світі. Кількість сільгоспвиробників, які займаються вирощуванням сої в нашій державі, постійно зростає. На сьогодні за сучасними технологіями сою в Україні вирощують майже 7 тис. господарств.

В поточному сезоні посівні площі під **соняшником** склали 5,13 млн. га, що на 8% більше ніж в попередньому (4,7 млн га). Середня врожайність насіння соняшнику в 2012/2013 МР склала 17 ц/га проти 20 ц/га в 2011/2012 МР. Несприятливі погодні умови позначилися також і на якісних характеристиках насіння соняшнику. Зокрема, учасники ринку відзначали велику кількість оліенасіння з низькою олійністю, яка в деяких випадках не перевищувала 38-40%. У підсумку в 2012 році, незважаючи на всі песимістичні прогнози, в Україні був зібраний досить високий за останні кілька сезонів і невисокий в порівнянні з минулим сезоном урожай соняшнику, який склав 8,6 млн т (проти 9,4 млн т в 2011/2012 МР).

У 2013 році, на думку експертів, посівна площа трьох основних олійних культур (соняшник, ріпак, соя) в Україні під урожай 2013 збільшиться до 8 млн га, що на 700 тис. га (або 10%) перевищить показник 2012 року і стане рекордним.

За словами експерта, з даного приросту площ 440 тис. га припадає на озимий ріпак, оскільки загибель посівів олійної під час перезимівлі була мінімальною за останні 4-5 років.

Зростання посівних площ і очікувана хороша врожайність призведуть до збільшення валового збору олійних культур в Україні в порівнянні з 2012 роком на 18% - до 14,5 млн т, що перевершить рекорд 2011 року.

Варто зазначити, що очікувані витрати на 1 га олійних культур в поточному році зростуть в середньому на 7-9%, головним чином, за рахунок підвищення орендної плати за землю.

	Загальна зібрана площа, тис.га	Відхилення від 2011 року, %	Валовий збір урожаю, тис. т	Відхилення від 2011 року, %	Урожайність, ц з 1 га зібраної площі
Олійні культури – всього	7143,52	5,6	12074,1	-3,0	16,9
- соняшник на зерно	5081,69	7,7	8387	-3,3	16,5
- соя	1412,43	27,2	2410,2	6,4	17,1
- ріпак	547,01	-34,3	1204,4	-16,2	22,0

Запаси

В Україні продовжують скорочуватись запаси зернових та олійних. Так, станом на 1 березня 2013 року наявність зернових та насіння соняшнику на всіх (сільськогосподарських, зберігаючи та переробних) підприємствах на 37,1% менше порівняно з попереднім роком.

2012/2013 маркетинговий рік відзначився низьким урожаєм **соняшника**, хоча посівні площі були збільшені на 10%. через несприятливі погодні умови урожайність олійної скоротилась на 11% - до 16,5ц/га в середньому по Україні. Так на початок нового маркетингового року (жовтень) запаси насіння соєника були меншими на 15% (43,52,2 тис. т). Станом на 1 березня запаси насіння соняшника в усіх категоріях підприємств становили 2791,9 тис. т, що на 20,4% менші, ніж в минулому році.

Станом на 1 березня на зберігаючих та переробних підприємствах було в наявності 294,6 тис. т сої. Вперше за останні два роки цей показник нижчий в порівнянні з минулорічними аналогами. Зменшення становить 13,9%. Запаси **ріпаку** у березні 2013 року, порівняно з показником на аналогічну дату минулого року, менші на 75% та складають 55,2 тис. т.

Експорт

Станом на 1 квітня з початку поточного маркетингового року з України було експортовано 2,5 млн олійних. Протягом березня на експорт було відправлено 9,9 тис. т ріпаку, 169 тис. т сої та 14,4 тис. т соняшнику.

Експорт олійних у 2012/2013 МР, тис. т

	Липень	Серпень	Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Всього
Олійні	51,7	208,7	407,8	441,8	249,5	282,1	355,6	287,1	194,1	2478,4
Ріпак	49,4	204,1	342,8	260,2	37,8	91,1	140,4	101	9,9	1236,6
Соєа			43,5	144,5	179,4	170,5	202,9	164,9	169	1074,8
Соняшник			5,9	28,1	24,8	17,3	9,6	19,4	14,4	119,4
Льон			10,7	5,8	6,2	2,4	1,9	0,6	0,4	28
Гірчиця	2,3	4,6	5	3,1	1,3	0,9	0,8	1,1	0,6	19,7

Поточна ситуація

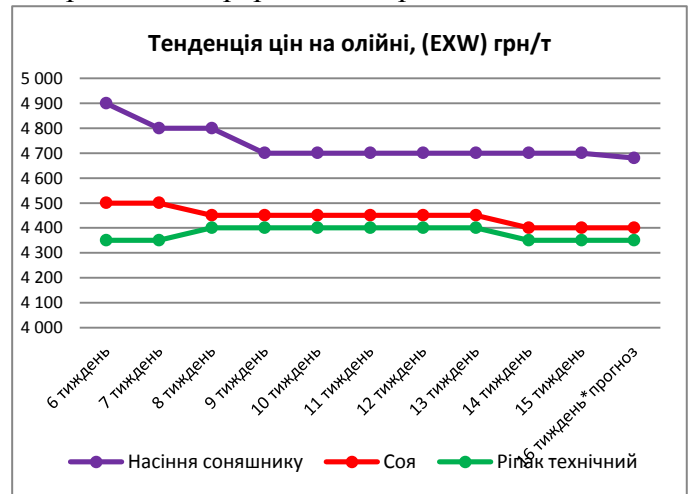
Що стосується торгово-закупівельної діяльності на внутрішньому ринку, то на ринку олійних за попередній тиждень не відбувалось суттєвих змін в останніх тенденціях його розвитку, як активності, так і ціни.

Так, на ринку насіння соняшнику зберігалася низька активність торговельної діяльності. Даний факт був викликаний обмеженою кількістю пропозиції олієнасіння, що, у свою чергу, було обумовлено дисбалансом цін попиту та пропозиції. У той же час, деякі переробні

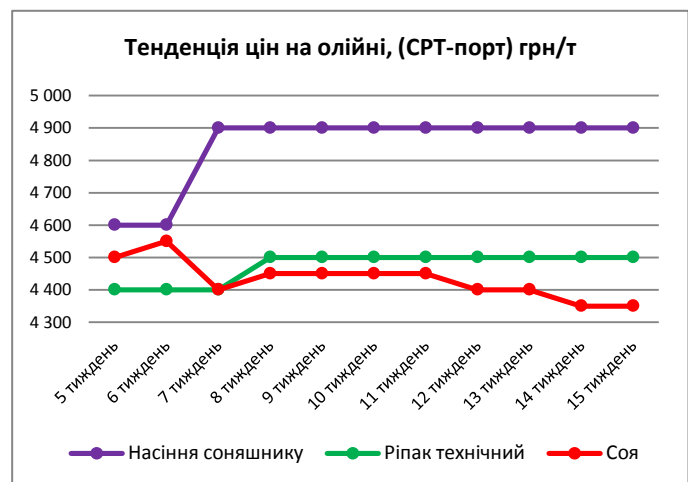
підприємства знижували максимальні ціни попиту, мотивуючи дану обставину несприятливою ціновою кон'юктурою на ринку нерафінованої соняшникової олії.

Великі переробні підприємства минулого тижня озвучували ціни попиту найчастіше в межах 4650-4850 грн/т на умовах франко-елеватора і 4600-4900 грн/т на умовах СРТ-підприємство. Максимальні і близькі до них ціни озвучували переважно переробні підприємства південних і західних областей. Деяка частина великих олійних підприємств за минулий період призупинила переробну діяльність і, разом з тим, закупівлі насіння соняшнику.

Ціна пропозиції залишалась в своєму діапазоні - в середньому не нижче 4950 грн/т на умовах самовивозу з господарств. В окремих випадках партії машинних норм пропонувалися за цінами переважно в межах 4800-4850 грн т без урахування вартості доставки.

Істотних цінових змін **на ринку соєвих бобів** на минулому тижні не відзначалося. При цьому, як повідомляли оператори ринку, в окремих регіонах спостерігалось незначне зниження закупівельних цін через тенденції на експортному ринку сої. Зважаючи на ситуацію фахівці компаній-переробників повідомляли про деяке зниження кількості пропозиції сировини, що мало вплив на активність торговельної діяльності на ринку.

Так, учасники ринку західних, північних, а також деяких центральних (Київської, Кіровоградської, а також Черкаської) областей незначно знижували ціни попиту на соєві боби і озвучували їх, як правило, в діапазоні 4100-4250 грн/т на умовах франко-елеватор в залежно від якісних характеристик (вміст протеїну), відзначаючи при цьому вкрай малу кількість пропозиції. У той же час, основна частина переробних підприємств центральних, східних, а також південних областей продовжувала здійснювати закупівлі бобів за цінами переважно в раніше сформованому діапазоні 4400-4550 грн/т на умовах EXW і до 4600 грн/т на умовах СРТ-порт. При цьому вони повідомляли про достатню кількість пропозиції переважно невеликих партій сировини (не більше 100-200 тонн).

Суттєвих змін **на ринку насіння ріпаку** впродовж звітного тижня не спостерігалось. Активність торгово-закупівельної діяльності залишалась низькою через практично повної відсутності пропозицій сировини. Оператори ринку продовжували озвучувати закупівельні ціни, як правило, в колишньому діапазоні 4300-4500 грн/т на умовах EXW залежно від регіону виробництва, обсягу партії, умов і форми оплати. У той же час, варто відзначити, що закупівельні ціни експортно-орієнтованих компаній на умовах СРТ досягали в деяких випадках 4700 грн/т.